Lietas Nr. C73466025
C-4660-25/27
ECLI:LV:ZRT:2025:1110.C73466025.4.S

Zemgales rajona tiesa

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Dobelē 2025. gada 10. novembrī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese R. Krasovska

ar tiesas sēdes sekretāri /Persona B/

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu/Nosaukums B/ prasībā pret/Persona A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2025. gada 7. maijā prasītāja /Nosaukums B/, pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1717., 1779., 1785., 2112., 2124., 2150., 2152. pantu, cēla tiesā prasību pret atbildētāju /Persona A/ par parāda piedziņu, lūdzot tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam galveno parādu 4519,91*euro*, līgumsodu 280,91 *euro*, kopā 4800,82 *euro*, tiesāšanās izdevumus, un noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6 % gadā no nesamaksātās parāda summas.

Prasības pieteikumā norādīti sekojošie apstākļi.

[1.1] 13.01.2021. starp prasītāju un atbildētāju, tika noslēgts Transportlīdzekļa ilgtermiņa nomas līgums Nr. /Nosaukums C/ (turpmāk – Līgums).

Pamatojoties uz Līguma Speciālo noteikumu 1. punktu prasītājs nodeva atbildētājam lietošanā (nomā) transportlīdzekli – */Transportlīdzeklis B/*izlaiduma gads: 2007., automašīnās reģistrācijas Nr./Transportlīdzeklis A/ (turpmāk – Transportlīdzeklis). Nomas termiņš tika noteikts 60 mēneši, un noteikts, ka nomas minimālais termiņš ir 12 (divpadsmit) mēneši. Līguma Speciālo noteikumu 3. punkta 3. apakšpunktā noteikts, ka ja Līgums tiek izbeigts pēc minimālā nomas termiņa beigām, bet pirms Nomas termiņa beigām, tad atbildētājam ir pienākums maksāt prasītājam līgumsodu par Līguma pirmstermiņa izbeigšanu viena mēneša nomas maksājumu apmērā.

[1.2] Saskaņā ar Līguma noteikumiem maksa par Transportlīdzekļa nomu tika noteikta 247,50 *euro* mēnesī. Atbildētājam bija jāveic maksājumi atbilstoši Līguma pielikumā Nr.1 pievienotajam maksājuma grafikam (turpmāk – Grafiks).

[1.3] Ar 13.01.2021. pieņemšanas-nodošanas akta parakstīšanu Transportlīdzeklis tika nodots atbildētājam faktiskajā valdījumā. No akta izriet, ka Transportlīdzeklis atbildētājam tika nodots labā tehniskā un vizuālā stāvoklī, nekādi defekti un bojājumi netika konstatēti. Bez tam, atbildētājs apliecināja, ka ir pārbaudījis Transportlīdzekļa tehnisko stāvokli, uzņemoties visu atbildību un risku par Transportlīdzekļa uzturēšanu lietošanai derīgā stāvoklī, kā arī konstatēto defektu novēršanu, nododot Transportlīdzekli prasītājam atpakaļ.

[1.4] Pamatojoties uz to, ka atbildētājs kavēja maksājumu veikšanu un tad, kad jau bija iestājies kavējums, nesniedza informāciju, kad varēs veikt maksājumu, prasītājs izlietoja savas Līguma Vispārīgo noteikumu Vispārīgo noteikumu 10.3.1. punktā noteiktās tiesības un 2023. gada 20. septembrī sagatavoja un nosūtīja atbildētājam Paziņojumu par vienpusēju atkāpšanos no Līguma pirms termiņa, informējot par neizpildīto saistību apmēru, kā arī pienākumu līdz 2023. gada 30. septembrim nogādāt Transportlīdzekli prasītājam. Vienpusējas atkāpšanās brīdī atbildētājs bija pieļāvis maksājumu kavējumu divu mēnešu nomas maksas apmērā, proti 495 *euro*, kas izveidojies par laika periodu no 13.07.2023. līdz 20.09.2023.

[1.5] Atbildētajam ir pienākums atlīdzināt prasītajam radušos parāda atgūšanas izdevumus. Saskaņā ar Cenrādī minēto tie ir 7 *euro* par katru sagatavoto paziņojumu. Ievērojot, ka atbildētājs kavēja maksājumu veikšanu, viņam tika nosūtīts viens Paziņojums par vienpusēju atkāpšanos no Līguma, attiecīgi ir pamats no atbildētāja piedzīt 7 *euro*.

[1.6] Ievērojot, ka atbildētājs informēja prasītāju par to, ka pats Transportlīdzekli nogādāt prasītājam nevarēs, 03.11.2023. prasītāja pārstāvis ieradās atbildētāja norādītajā vietā ar auto evakuatoru un pārņēma Transportlīdzekļa valdījumu. Transportlīdzekļa pieņemšanu apliecina 03.11.2023. pieņemšanas-nodošanas akts, ko parakstīja prasītāja pārstāvis un atbildētājs.

Pie Transportlīdzekļa pārņemšanas tam tika konstatēti vairāki defekti, ko varēja noteikt, veicot Transportlīdzekļa vizuālo apskati uz vietas bez speciāliem tehniskajiem līdzekļiem, tostarp stikla, atdurstieņu un krāsojuma bojājumi. Minētie defekti ir atspoguļoti pieņemšanas nodošanas aktā. Bez tam tika konstatēts, ka Transportlīdzekli nevar iedarbināt, tam ir dzinēja defekts, sarūsējušas bremzes un Transportlīdzekļa salons ir netīrs un ar pelējumu. Pēc pārbaudes tika secināts, ka nepieciešams veikt arī padziļinātu tehniskā stāvokļa novērtēšanu autoservisā.

Saistībā ar Transportlīdzekļa remontu un ķīmisko tīrīšanu sabiedrībai radās izdevumi kopsummā 3370,21 *euro*, kurus apmaksāja prasītājs.

[1.7] Par Transportlīdzekļa transportēšanas pakalpojumu no atbildētāja dzīvesvietas, prasītājs samaksāja /Nosaukums D/ atlīdzību 447,70*euro* apmērā.

Tā kā atbildētājs neievēroja Līguma Vispārīgo noteikumu 8.1.3. punktu un Transportlīdzekli nenogādāja pats labprātīgi atkāpšanās vēstulē norādītajā termiņā un vietā, tad saskaņā ar cenrādī minēto atbildētājam ir jāmaksā ar transportlīdzekļa meklēšanu un atgūšanu saistītie vidējie izdevumi 200 *euro* apmērā.

[1.8] Līdz šī pieteikuma sagatavošanas dienai atbildētājs nav veicis ne daļēju, ne pilnīgu saistību izpildi.

[1.9] Puses Līgumā ir vienojušās par līgumsodu, kas izteikts kā konkrēta naudas summa par līguma izbeigšanu pirms termiņa. Prasītājs norāda, ka piemērotais līgumsods kvalificējams kā līgumsods par saistību neizpildi vispār, jo atbildētājs neizpildīja saistību nomāt Transportlīdzekli 60 (sešdesmit) mēnešus. Konkrētajā gadījumā Līguma Speciālo noteikumu 3. punktā minētā līgumsoda primārais mērķis ir nodrošināties pret zaudējumiem, kas tiek radīti prasītājam līguma pirmstermiņa izbeigšanas gadījumā. Prasītāja sniegtais pakalpojums gan nomas līguma noslēgšanas posmā, gan tā izpildes gaitā, rada prasītājam ievērojamos izdevumus (piemēram, administratīvos izdevumus, kas saistīti ar darījuma dokumentu noformēšanu, uzskaiti, maksājumu administrēšanu, Transportlīdzekļa pieņemšanu atpakaļ, tā apskati, transportēšanu remonta darbu veikšanai), izdevumus, kas saistīti ar GPS iekārtas uzstādīšanu, atzīmju izdarīšanu CSDD Transportlīdzekļu un to vadītāju reģistrā un citus izdevumus).

Nomas maksājumos, ko nomas līguma izpildei jāveic atbildētājam, prasītājs ir ietvēris to izdevumu pozīciju segšanu Līguma darbības laikā. Ja nomas attiecības tiek izbeigtas pirms termiņa, prasītājs cieš zaudējumus. Attiecīgi, jo mazāk maksājumus atbildētājs veicis līdz līguma laušanas brīdim, jo lielāki prasītājam nodarītie zaudējumi. Tādējādi, kā izriet no Līguma Speciālo noteikumu 3. punkta, arī piemērojamā līgumsoda summa samazinās pakāpeniski.

Līgumsods 247,50 *euro* apmērā piemērots kā vienreizējs, fiksēta apmēra, par līguma pirmstermiņa izbeigšanu 1 (viena) mēneša nomas maksas apmērā, saskaņā ar Nomas līguma Speciālo noteikumu 3. punkta 3. apakšpunktu.

[1.10] Ievērojot, ka atbildētājs kavēja Līgumā noteikto maksājumu veikšanu, prasītājs, saskaņā ar Līguma Vispārīgo noteikumu 9.3. punktu, bija tiesīgs piemērot līgumsodu 0,5 % apmērā no kavētās summas par katru kavēto dienu.

Līgumsods 33,41 *euro* aprēķināts par Līgumā noteikto maksājumu kavēšanu par laka periodu no 24.08.2023. līdz 20.09.2023.

[1.11] Līguma Vispārīgo noteikumu 6.7. punkta apakšpunktos tika paredzēti vairāki Atbildētāja pienākumi, lai nepārtraukti uzturētu Transportlīdzekli labā tehniskajā kārtībā (tostarp pienākums veikt Transportlīdzeklim nepieciešamos, kā arī Līgumā atrunātos remontdarbus). Līguma Vispārīgo noteikumu 10.7. punktā noteikts atbildētāja pienākums atgriezt Transportlīdzekli prasītājam ne sliktākā tehniskā stāvoklī, kādā Transportlīdzeklis bija 13.01.2021. pieņemšanas-nodošanas akta parakstīšanas brīdī. Kā izriet no iepriekš izklāstītajiem apstākļiem, atbildētājs šos pienākumus nebija izpildījis. Saskaņā ar Līguma Vispārīgo noteikumu 8.3. punktu, ja atgrieztais Transportlīdzeklis neatbilst Līgumā noteiktajām prasībām, atbildētājam ir pienākums segt remontdarbu un materiālu izdevumus, kas nepieciešami Transportlīdzekļa sakopšanai/atjaunošanai. Šādu darbu un materiālu izdevumu apmēru nosaka prasītājs, pamatojoties uz pakalpojumu sniedzēju un pārdevēju piestādītajiem rēķiniem vai tāmēm. Tādējādi, atbildētājam ir pienākums atlīdzināt prasītājam Transportlīdzekļa remonta izdevumus.

[1.12] Prasības kopējā summa ir 4800,82 *euro*, kas sastāv no Transportlīdzekļa nomas maksas parāda 495 *euro*, transportēšanas (evakuatora) izdevumiem 447,70 *euro*, Transportlīdzekļa remonta izdevumiem 3370,21 *euro*, parāda atgūšanas izdevumiem 7 *euro*, ar Transportlīdzekļa meklēšanu saistītiem izdevumiem 200 *euro*, līguma pirmstermiņa laušanas līgumsoda 247,50 *euro*, līgumsoda par nomas maksas samaksas kavēšanu 33,41 *euro*.

[1.13] Prasītājs ir vairākkārtīgi izteicis dažādus piedāvājumus un priekšlikumus atbildētājam, taču tie nav devuši rezultātu.

[2] Prasītājas pārstāvis tiesas sēdē nebija ieradies, par tiesas sēdi paziņots Civilprocesa likuma noteiktajā kārtībā.

2025. gada 10. novembrī tiesā saņemts prasītāja lūgums izskatīt lietu bez prasītāja pārstāvja klātbūtnes, norādīts, ka prasību uztur pilnā apmērā.

[2.1] Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies, par neierašanās iemesliem tiesu nav informējis, atlikt lietas izskatīšanu nav lūdzis.

[2.1.2] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56. panta prim divi daļu, ja fiziskajai personai tiesas dokumentus atbilstoši šā panta 2.1 daļai elektroniski nosūtīt nav iespējams, tos nosūta uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, bet gadījumā, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, — uz papildu adresi, ja vien fiziskā persona nav norādījusi citu adresi saziņai ar tiesu. [..].

2025. gada 10. maijā atbildētājam uz deklarēto dzīvesvietas adresi nosūtīts prasības pieteikums, izskaidrotas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības un pienākumi, noteikts termiņš rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai 30 dienu laikā no dienas, kad prasības pieteikums nosūtīts atbildētājam.

Tiesas noteiktajā termiņā atbildētāja paskaidrojumi tiesā nav saņemti.

Tiesas pavēste atbildētājam nosūtīta 2025. gada 7. oktobrī uz deklarēto dzīvesvietas adresi. Papildus adrese deklarācijā nebija norādīta, kā arī atbildētājs nebija tiesai norādījis citu adresi saziņai ar tiesu.

Tādējādi saskaņā ar Civilprocesa likuma $56.^{1}$ pantu uzskatāms, ka atbildētājam par tiesas sēdi ir paziņots.

[3] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 156. panta pirmo daļu, tiesa atzīst par iespējamu lietu izskatīt bez pušu klātbūtnes tiesas sēdē.

[3.1] Tā kā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumu par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslus, saskaņā ar Civilprocesa likuma 208.[1] pantu tiesai ir pamats taisīt lietā aizmugurisku spriedumu, jo tā nekonstatē Civilprocesa likuma 208.[1] panta trešajā daļā noteiktos ierobežojumus aizmuguriska sprieduma taisīšanai.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[4.1] Civilprocesa likuma 194. panta pirmās daļas 2. punkts noteic, ka saīsināto spriedumu tiesa sastāda aizmuguriska sprieduma gadījumā, ja tiesa prasību apmierina pilnībā. Atbilstoši 194. panta otrajai daļai saīsināto spriedumu sastāda saskaņā ar šā likuma 193. panta prasībām, izņemot aprakstošo daļu, kurā norāda tikai prasības priekšmetu, normatīvos aktus, pēc kuriem vadījies lietas dalībnieks, kā arī prasījumu, un motīvu daļu, kurā norāda tikai normatīvos aktus, pēc kuriem vadījusies tiesa.

[4.2] Tiesa atzīst, ka prasība apmierināma, pamatojoties uz Civillikuma 1402., 1587., 1589., 1756. pantu, 1759. panta 1. punktu, 1765., 2112., 2124., 2141. un 2152. pantu, Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6. pantu un 2013. gada 29. janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr. 61 “Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi” 2.1. punktu.

[4.3] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195. panta nosacījumiem, tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesības līdz sprieduma izpildes dienai (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % gadā. Saskaņā ar 2021. gada 15. decembra Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta senatoru kopsapulces lēmumu un Senāta Civillietu departamenta atziņām (sk. 2016. gada 29. janvāra lēmumā lietā Nr. SKC-1331/2016) likumiskie procenti, tiesības uz kuriem norādīts tiesas spriedumā atbilstoši Civilprocesa likuma 195. pantam, būtu aprēķināmi no visas ar tiesas spriedumu piedzītās kapitāla kopsummas, par sprieduma izpildes nokavējumu, tātad par laiku posmu pēc sprieduma labprātīgās izpildes termiņa beigām.

[5] Saskaņā ar Civilprocesa 41. pantu, no atbildētājam par labu prasītājam piedzenama samaksāta valsts nodeva 300 *euro*.

[6] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājiem nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties ar Civilprocesa likuma 39.- 41., 189.-193., 195., 204.[1], 208.[2]., 208.[4]., 413. un 415. pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt prasību.

Piedzīt no /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, par labu /Nosaukums B/, reģistrācijas Nr. /Nosaukums A/, transportlīdzekļa nomas maksas parādu 495*euro*, transportēšanas izdevumus 447,70 *euro*, transportlīdzekļa remonta izdevumus 3370,21 *euro*, parāda atgūšanas izdevumus 7 *euro*, ar transportlīdzekļa meklēšanu saistītos izdevumus 200 *euro*, līguma pirmstermiņa laušanas līgumsodu 247,50 *euro*, līgumsoda par nomas maksas samaksas kavēšanu 33,41 *euro*, tiesas izdevumus 300 *euro*, kopā 5100,82 *euro* (pieci tūkstoši viens simts *euro*82 centi). Maksājums veicams prasītāja norēķinu kontu Nr. /IBAN A/,/Nosaukums C/.

Atzīt /Nosaukums B/, reģistrācijas Nr. /Nosaukums A/,tiesības līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), saņemt no /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, no šī sprieduma labprātīgas izpildes termiņa beigām līdz sprieduma izpildei likumiskos procentus 6 % (sešus procentus) gadā no piedzītās kopsummas 5100,82*euro*.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei desmit dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Prasītājs spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas tiešsaistes sistēmā (/Tīmekļvietne A/) 2025. gada 10. novembra, apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Atbildētājs nav tiesīgs pārsūdzēt spriedumu apelācijas kārtībā, bet ir tiesīgs 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas iesniegt Zemgales rajona tiesā pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna Civilprocesa likuma $208.^5$ pantā noteiktajā kārtībā.

Tiesnese (paraksts)* R. Krasovska

*Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.